

สภาพทั่วไป

๑.๑ ความเป็นมาของอำเภอเกษตรวิสัย

ตามประวัติเก่าแก่นั้น อำเภอเกษตรวิสัยในสมัยก่อนอยู่ในอำนาจการปกครองของเมืองทุ่ง (สุวรรณภูมิ) จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๑๕ พระองค์ได้มีตราพระราชสีห์โปรดเกล้าฯวางระเบียบไว้ว่า “ห้ามเพิกขมการตัวเลขเมืองใด ไม่สมควรจะอยู่เมืองเดิม ให้ไปขอสมัครขึ้นอยู่กับเมืองอื่นก็ได้ตามใจไพร่สมัคร”

ขณะนั้นอุปฮาด (เหง้า) มีเรื่องบาดหมางใจกับพระยารัตนวงศา (คำอ้าย) เจ้าเมืองสุวรรณภูมิ เมื่อครั้งแย่งกันเป็นเจ้าเมือง เมื่อมีพระบรมราชโองการดังกล่าวแล้ว ท้าวเพิกขมการตัวเลขข้างพระยารัตนวงศา (คำผาย) กลับสมัครใจขึ้นกับอุปฮาด (เหง้า) และท้าวเพิกขมการตัวเลขข้างอุปฮาด (เหง้า) ก็สมัครใจขึ้นกับพระยารัตนวงศา (คำผาย) จึงทำให้ทั้งสองฝ่ายบาดหมางใจกันมากขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างก็ไม่ยอมซึ่งกันและกัน เมื่อมีราชการจากกรุงเทพฯ ก็ไม่ได้ปรึกษาหารือกัน ดังนั้น อุปฮาด (เหง้า) จึงลงมากกราบทูลละอองธุลีพระบาท ขอพระราชทานตั้งเมืองใหม่ที่บ้านดอนเสาธง (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอพนมไพร) และมีตนเป็นเจ้าเมือง พระองค์จึงทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งบ้านดอนเสาธงเป็น “เมืองเกษตรวิสัย” พร้อมแต่งตั้งอุปฮาด (เหง้า) เป็น “พระศรีเกษตรวิสัย” เป็นเจ้าเมือง พร้อมกับแต่งตั้งเจ้าสังข์ บุตรท้าวสุริโย เป็นอัครฮาด ท้าวพรหม บุตรท้าวคำผาย เป็นอัครวงศ์ ท้าวสา บุตรท้าวสุริโย เป็นอัครบุตร ครั้นพอตั้งเมือง พระศรีเกษตรวิสัย กลับไปตั้งเมืองที่บ้านกู่กระโดน แขวงเมืองสุวรรณภูมิแทน หาได้ตั้งที่บ้านดอนเสาธงตามที่ร้องขอไปไม่ ฝ่ายท้าวเพิกขมการตัวเลขเมืองสุวรรณภูมิ พร้อมสมัครพรรคพวกประมาณ ๔,๘๐๐ คน ก็ได้พากันมาขึ้นกับเมืองเกษตรวิสัย

พระศรีเกษตรวิสัย (เหง้า) อยู่ในราชการได้ ๒ ปี ก็ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. ๒๔๑๗ (จุลศักราช ๑๒๓๖) จึงโปรดเกล้าฯ ให้อัครฮาด (สังข์) เมืองเกษตรวิสัย พร้อมด้วยกรมการรักษาราชการเมืองเกษตรวิสัยต่อไป

ครั้นต่อมา พระยารัตนวงศา (คำสิงห์) เจ้าเมืองสุวรรณภูมิ ได้ร้องเรียนว่าเมืองเกษตรวิสัย ไม่ได้ตั้งอยู่ที่บ้านดอนเสาธงตามที่ขอพระราชทาน สมุหนายกจึงบัญชาว่า เมืองเกษตรวิสัย ไปตั้งที่กู่กระโดน เลยมา ๙ - ๑๐ ปีแล้ว เมื่อแรกตั้งพระยารัตนวงศา (คำผาย) ไม่ได้ห้ามปราม ถ้าจะย้ายเมืองไปตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ก็จะไม่เกิดความเดือดร้อน ท่านสมุหนายกได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลให้ทรงทราบแล้ว ดังนั้น จึงโปรดเกล้าฯ ให้อัครฮาด (สังข์) เป็น “พระศรีเกษตรวิสัย” เจ้าเมือง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๑ (จุลศักราช ๑๒๔๐) ให้บ้านกู่กระโดนเป็น “เมืองเกษตรวิสัย” แต่ในมา ต่อมาพระยาศรีเกษตรวิสัย (สังข์) ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕ (จุลศักราช ๑๒๔๔) จึงโปรดเกล้าฯ ให้ท้าวสีลา บุตรพระยาศรีเกษตรวิสัย (สังข์) เป็น “พระยาเกษตรวิสัย” เจ้าเมืองเกษตรวิสัย เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๔ (ร.ศ. ๑๐๐)

เมืองเกษตรวิสัย ขึ้นต่อเมืองสุวรรณภูมิเรื่อยมา จนกระทั่งมีการจัดการปกครองเป็นบริเวณ เมืองสุวรรณภูมิ จึงขึ้นกับบริเวณร้อยเอ็ด เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ เมืองเกษตรวิสัย จึงถูกลดฐานะลงเป็นอำเภอ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๘ เมืองสุวรรณภูมิ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ ขึ้นตรงต่อจังหวัดร้อยเอ็ด เมืองเกษตรวิสัย ซึ่งชาวบ้านนิยมเรียกสั้น ๆ ว่า “เมืองเกษ” จึงแยกการปกครองออกมา และยกฐานะเป็นอำเภอ เรียกว่า “อำเภอหนองแวง” ครั้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๖๙) ทางราชการเห็นว่าชื่ออำเภอไม่พ้องกับตำบลที่ตั้ง จึงได้เปลี่ยนชื่อจาก “อำเภอหนองแวง” เป็น “อำเภอเกษตรวิสัย” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา...

๑.๒ คำขวัญอำเภอเกษตรวิสัย

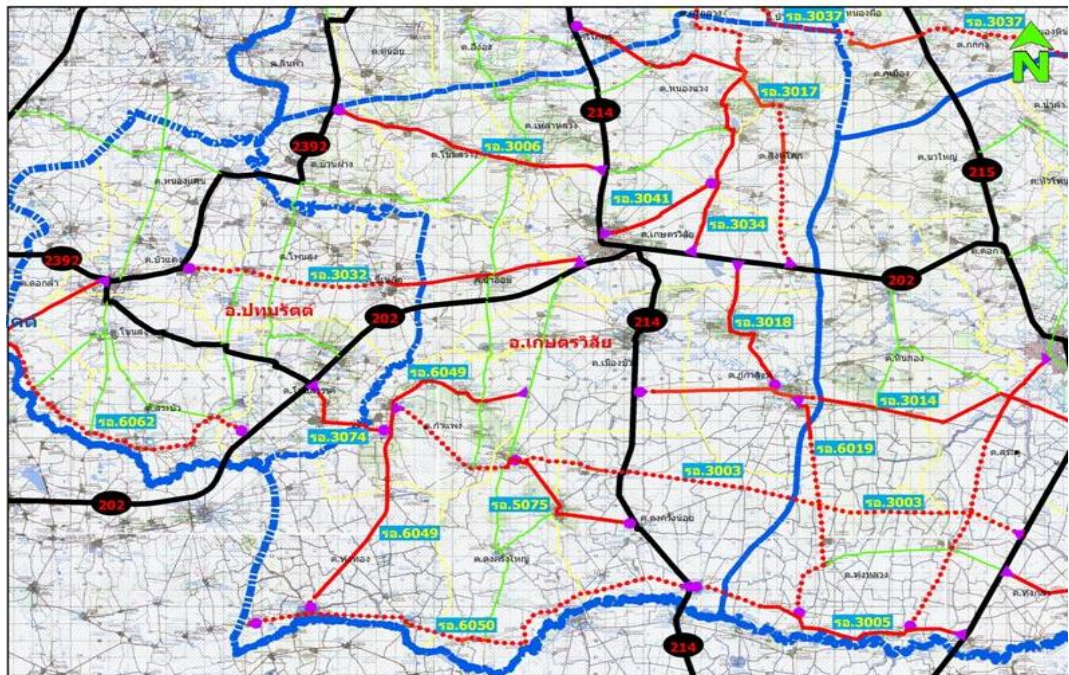
“ เมืองเกษตรพัฒนาทุ่งกุลารดโส ผ้าไหมสวยยิ่ง
ภู่กาถึงห้บ้านปลา โสภานารี มากมีข้าวหอมมะลิ ”

๑.๓. ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน

๑ สภาพข้อมูล

อำเภอเกษตรวิสัย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดร้อยเอ็ด ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๔๖ กิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น ๙๘,๓๗๒ คน แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๗๔ หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น มีเทศบาลตำบล ๓ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒ แห่ง มีพื้นที่ทั้งหมด ๘๐๕.๘๑ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น ๕๐๓,๔๔๓.๗๕ ไร่ สภาพทางเศรษฐกิจ อำเภอเกษตรวิสัยตั้งอยู่ที่ราบลุ่มติดกับลำน้ำในเขตทุ่งกุลารดโสให้ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ มีอาชีพเสริมได้แก่ การทอผ้าไหมมัดหมี่จักสาน เลี้ยงสัตว์ รายได้เฉลี่ยต่อหัว ๖๗,๖๑๕ บาท ต่อคน : ปี สภาพทางสังคม ชาวบ้านส่วนใหญ่ยึดหลักการค้ารงชีวิตในระบบเครือญาติยึดถือประเพณี ๑๒ เดือน (ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ตำแหน่งที่ตั้งและอาณาเขต

อาณาเขตติดต่อ ดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ** ติดกับ อำเภोजตุรพักตรพิมาน อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด และ
อำเภอนาคู จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศตะวันออก** ติดกับ อำเภอสุวรรณภูมิ และอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศใต้** ติดกับ อำเภอชุมพลบุรี และอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดสุรินทร์
- ทิศตะวันตก** ติดกับ อำเภอพนมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด และ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปแล้วจะเป็นที่ราบ พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ เหมาะแก่การทำการเกษตร ซึ่ง
ทำให้อำเภอเกษตรวิสัย มีชื่อเสียงเกี่ยวกับพันธุ์ข้าว คือ **ข้าวหอมมะลิ** สภาพพื้นดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วนปน
ทราย เก็บความชื้นได้น้อยความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ จึงมักมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำสำหรับเพาะปลูก นอกจากนั้น
แล้วพื้นที่บางส่วนยังประสบกับปัญหาดินเค็มอีก ทำให้ทำการเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร

๓) ลักษณะดินและอากาศ

ลักษณะดินทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย เก็บความชุ่มชื้นและเก็บน้ำไว้ได้ไม่นาน ความอุดมสมบูรณ์ของ
ดินค่อนข้างต่ำ การเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านที่สำคัญได้แก่:-

- ๑) **ลำน้ำเสียว** ต้นกำเนิดจากอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ไหลผ่านอำเภอบ้านหมี่อำเภอ
เกษตรวิสัยไหลลงสู่แม่น้ำมูล ที่อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๒) **ลำน้ำเตา** ต้นน้ำเกิดจากอำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ไหลผ่านอำเภอบ้านหมี่ อำเภอ
เกษตรวิสัย ไหลลงสู่ลำน้ำเสียว ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๓) **ลำน้ำพลับปลา** ต้นน้ำเกิดจากจังหวัดนครราชสีมา ไหลผ่านตำบลทุ่งทอง ตำบลดงครั่งใหญ่
ตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๔) **ลำกุดกู่** ขุดลอกจากลำน้ำเดิมเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูกพืชผัก แขนงเรือประเพณี และปล่อย
พันธุ์ปลาแหล่งน้ำดังกล่าว ไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าแล้ง

๔) สภาพภูมิอากาศ สำหรับฤดูกาล มี ๓ ฤดู คือ

- **ฤดูร้อน** เริ่มจากเดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน เมษายน อากาศร้อนจัด และลมพัดผ่าน
จะเป็นลมแห้งแล้ง น้ำใช้สอยและน้ำบริโภคจะขาดแคลนมาก อุณหภูมิจะสูงถึง ๓๕ องศาเซลเซียส
- **ฤดูฝน** เริ่มจากเดือนพฤษภาคม เรื่อยไปจนถึงเดือน ตุลาคม แต่ปริมาณน้ำฝนไม่มาก
นัก เฉลี่ยประมาณ ปีละ ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร
- **ฤดูหนาว** เริ่มจากเดือน พฤศจิกายน เรื่อยไปจนถึงเดือน มกราคม

๒ การปกครอง

อำเภอเกษตรวิสัย แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๗๔ หมู่บ้าน และการปกครองท้องถิ่นมีเทศบาลตำบล ๓ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒ แห่ง ดังนี้

ที่	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	ที่	เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน
๑	เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย	๑๑	๙	องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งใหญ่	๑๓
๒	เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์	๕	๑๐	องค์การบริหารส่วนตำบลดงครั้งน้อย	๑๓
๓	เทศบาลตำบลเมืองบัว	๑๓	๑๑	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	๑๕
๔	องค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรวิสัย	๗	๑๒	องค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก	๑๓
๕	องค์การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์	๘	๑๓	องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าหลวง	๑๕
๖	องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ้อม	๙	๑๔	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง	๑๔
๗	องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง	๑๒	๑๕	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง	๑๗
๘	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง	๙			

๓ สภาพทางสังคม

(๑) หน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ

ที่	หน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ	ที่	หน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ
๑	ที่ทำการปกครองอำเภอเกษตรวิสัย	๑๐	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเกษตรวิสัย
๒	สถานีตำรวจภูธรอำเภอเกษตรวิสัย	๑๑	สำนักงานสัสดีอำเภอเกษตรวิสัย
๓	สถานีตำรวจภูธรตำบลดงครั้งใหญ่	๑๒	สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขาเกษตรวิสัย
๔	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเกษตรวิสัย	๑๓	สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอเกษตรวิสัย
๕	โรงพยาบาลเกษตรวิสัย	๑๔	สำนักงานหมวดทางหลวงเกษตรวิสัย
๖	สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเกษตรวิสัย	๑๕	สำนักงานประมงอำเภอเกษตรวิสัย
๗	สำนักงาน กศน.อำเภอเกษตรวิสัย	๑๖	สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเกษตรวิสัย
๘	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกษตรวิสัย	๑๗	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาเกษตรวิสัย
๙	สำนักงานเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย		

(๒) ธนาคารหรือสถาบันการเงิน

ที่	สถาบันการเงิน
๑	ธนาคารกรุงไทย
๒	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
๓	ธนาคารออมสิน
๔	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๓ สาขา ได้แก่ ๑) สาขาเกษตรวิสัย รับผิดชอบ ๔ ตำบล ๒) สาขาเมืองบัว รับผิดชอบ ๕ ตำบล ๓) สาขาเหล่าหลวง รับผิดชอบ ๔ ตำบล

(๓) หน่วยงานอื่นในพื้นที่

➤ มุลินี จำนวน ๑๐ แห่ง และสมาคม จำนวน ๑๕ แห่ง ดังนี้-

ที่	ชื่อมูลนิธิ	ที่อยู่	วันที่จดทะเบียน
๑	วรพตพิจารณ์	๑๗๐ ม.๔ ต.น้ำอ้อม	-
๒	เกษตรธรรมวิจิตร	๒๑๘ ม.๒ ต.เกษตรวิสัย	๑๓ เมษายน ๒๕๓๖
๓	มาลวันวัน	วัดป่ายาง ม.๔ ต.เกษตรวิสัย	๗ มีนาคม ๒๕๓๒
๔	จันทร์เบกษา	วัดป่าสันติธรรม ม.๘ ต.เกษตรวิสัย	๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๒
๕	ประสานความร่วมมือพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้	๑๓๖ ม.๗ ต.เกษตรวิสัย	๒๓ มีนาคม ๒๕๔๔
๖	โนเบลเพื่อการศึกษา	ร.ร.จันทร์เบกษาอนุสรณ์ ม.๘ ต.เกษตรวิสัย	๕ ตุลาคม ๒๕๓๗
๗	ร.ร.บ้านหนองแวง (ธ.กรุงเทพฯ ๘๓)	โรงเรียนบ้านหนองแวง ม.๓ ต.เกษตรวิสัย	๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๓
๘	ศิษย์เก่า ร.ร.บ้านหนองแวง	โรงเรียนบ้านหนองแวง ม.๓ ต.เกษตรวิสัย	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘
๙	การุณยธรรม	๕ ม.๕ ต.ทุ่งทอง	๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

(๔) กลุ่มพลังมวลชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาพื้นที่

➤ สมาคมพัฒนาชุมชนอำเภอเกษตรวิสัย ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๕ บ้านคูยผง ตำบลเหล่าหลวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยนายประจักษ์ อาษาธง ประธานสมาคมฯ

๔ ประชากร

อำเภอเกษตรวิสัย แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๗๔ หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน ๙๘,๓๗๒ คน แยกเป็น ชาย ๔๙,๑๐๑ คน หญิง ๔๙,๒๗๑ คน จำนวนครัวเรือน ๒๗,๓๒๑ ครัวเรือน แยกรายละเอียด ดังนี้.-

จำนวนประชากรและครัวเรือนปีปัจจุบัน

ที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เกษตรวิสัย	๑๘	๕,๘๒๔	๘,๐๔๘	๘,๑๙๙	๑๖,๒๔๗
๒	เมืองบัว	๑๓	๒,๕๒๘	๔,๑๔๑	๔,๒๘๕	๘,๔๒๖
๓	กู่กาสิงห์	๑๓	๒,๖๐๖	๔,๖๗๐	๔,๖๘๓	๙,๓๕๓
๔	ดงครั่งใหญ่	๑๓	๑,๕๕๒	๓,๑๕๑	๓,๐๖๘	๖,๒๑๙
๕	ดงครั่งน้อย	๑๓	๑,๙๒๒	๓,๗๑๗	๓,๖๕๕	๗,๓๗๒
๖	กำแพง	๑๒	๑,๗๑๘	๓,๒๘๙	๓,๒๐๗	๖,๔๙๖
๗	น้ำอ้อม	๙	๑,๒๗๒	๒,๔๙๖	๒,๕๐๓	๖,๙๙๙
๘	โนนสว่าง	๑๔	๑,๓๔๐	๒,๖๗๗	๒,๖๒๐	๕,๒๙๗
๙	บ้านฝาง	๑๗	๑,๕๒๕	๓,๐๓๔	๓,๐๗๓	๖,๑๐๗
๑๐	เหล่าหลวง	๑๕	๑,๙๓๗	๓,๕๖๘	๓,๖๐๕	๗,๑๗๓
๑๑	หนองแวง	๑๕	๑,๙๓๗	๓,๙๒๘	๔,๐๒๒	๗,๙๕๐
๑๒	สิงห์โคก	๑๓	๑,๘๐๑	๓,๕๖๘	๓,๖๓๖	๗,๒๐๓
๑๓	ทุ่งทอง	๙	๑,๓๕๙	๒,๘๑๔	๒,๗๑๖	๕,๕๓๐
รวม		๑๗๔	๒๗,๓๒๑	๔๙,๑๐๑	๔๙,๒๗๑	๙๘,๓๗๒

ตารางแสดงจำนวนประชากรแยกเพศและช่วงอายุ

สำนักทะเบียน	จำนวนประชากร			หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	รวม	
วัยเด็ก (แรกเกิด - ๑๒ ปี)	๕,๔๕๑	๕,๑๓๑	๑๐,๕๘๒	
วัยเรียน (๑๓ - ๒๒ ปี)	๕,๓๔๔	๔,๘๗๘	๑๐,๒๒๒	
วัยทำงาน (๒๓ - ๖๐ ปี)	๒๑,๗๗๑	๒๑,๓๙๘	๔๓,๑๖๙	
ผู้สูงอายุ (๖๑ ปี ขึ้นไป)	๔,๓๙๕	๕,๓๖๕	๙,๗๖๐	
รวม	๓๖,๙๖๑	๓๖,๗๗๒	๗๓,๗๓๓	

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเกษตรวิสัย ข้อมูล ณ ๑ เมษายน ๒๕๖๐

ที่	สถานศึกษา	จำนวน (แห่ง)	บุคลากร (คน)	นักเรียน / นักศึกษา (คน)		
				ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
๑	โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒	๕๙	๗๕๔	๘,๘๔๙	๙,๐๖๐	๘,๓๖๗
๒	โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต ๒๗	๔	๑๗๐	๓,๒๘๓	๓,๑๐๘	๒,๘๙๔
๓	สังกัดกรมอาชีวศึกษา	๑	๖๕	๑,๑๒๒	๑,๒๐๐	๑,๓๖๒
๔	โรงเรียนสังกัด อบจ.ร้อยเอ็ด	๑	๒๑	๓๗๐	๓๒๑	๓๓๕
๕	กศน.อำเภอเกษตรวิสัย	๑	๓๒	๕,๒๔๙	๔,๙๐๐	๔,๒๐๐
๖	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบท.	๖๑	๒๑๙	๒,๗๒๐	๒,๖๗๓	๒,๓๓๙

ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๐

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๒๗

: องค์การปกครองท้องถิ่นเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย : กศน.อำเภอเกษตรวิสัย

ผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย

- ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) ประจำปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ โดยมีศูนย์ออกให้บริการ จำนวน ๑๒ ศูนย์
- ศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาพอเพียงและนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ในโครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
 - ๑) ชนะเลิศระดับอันดับ ๑ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (โครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) ประจำปี ๒๕๕๕
 - ๒) รองชนะเลิศระดับอันดับ ๒ ระดับประเทศ (โครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) ประจำปี ๒๕๕๕
 - ๓) อันดับ ๕ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (โครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) ประจำปี ๒๕๕๙
 - ๔) ชนะเลิศอันดับ ๑ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ในโครงการชีวิตวิถีดีเด่น) ประจำปี ๒๕๕๙
 - ๕) ชนะเลิศอันดับ ๑ ระดับประเทศ การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ในโครงการชีวิตวิถีดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙

๖. ด้านสาธารณสุข

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลสถานบริการสาธารณสุข อำเภอเกษตรวิสัย

สังกัดกระทรวง	สถานบริการ	จำนวนเตียง	จำนวน (แห่ง)
กระทรวงสาธารณสุข	โรงพยาบาลชุมชน	๖๐	๑
	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-	๑๕
หน่วยบริหารและศูนย์วิชาการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	-	๑
เอกชน	คลินิกแพทย์		๗
	คลินิกทันตกรรม		๑
	สถานพยาบาลและผดุงครรภ์		๖
	ร้านขายยาแผนปัจจุบัน		๖
	ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จที่มี ใบยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ		๒
	ร้านขายยาแผนโบราณ		๑

บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ตารางที่ ๒ จำนวนบุคลากรสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามหน่วยและประเภทบุคลากรอำเภอเกษตรวิสัย ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

หน่วยงาน	ประเภทบุคลากร (คน)		
	ข้าราชการ/ พนักงานราชการ/ ลูกจ้าง	แพทย์เฉพาะทาง	แพทย์ทางเลือก
สำนักสาธารณสุขอำเภอ	๘๒	-	-
โรงพยาบาลเกษตรวิสัย	๒๖๓	๑. อายุรศาสตร์ ๑ คน ๒. ศัลยศาสตร์ ๑ คน ๓. เวชศาสตร์ครอบครัว ๑ คน	๑. นักแพทย์แผนไทย ๒ คน ๒. นักแพทย์แผนจีน ๑ คน (ฝังเข็ม)
รวม	๓๔๕	** มีบุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทางที่เชี่ยวชาญมาก และมีแพทย์ทางเลือก ที่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน	

ข้อมูลสุขภาวะสุขภาพ

ผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพทั้งเชิงรับและเชิงรุก ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้และความตระหนักในการวางแผนครอบครัวและการดูแลสุขภาพดีขึ้น ทำให้อัตราเกิด อัตราตาย และอัตราเพิ่มประชากรอำเภอเกษตรวิสัย มีแนวโน้มลดลง และต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ ๑๑ ดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ อัตราเกิด อัตราตาย และอัตราเพิ่มต่อพันประชากรปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙

ปี พ.ศ.	อัตราเกิด		อัตราตาย		อัตราเพิ่ม	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
๒๕๕๖	๒๙๖	๒.๘๓	๑๗๓	๑.๖๕	๑๒๓	๑.๑๘
๒๕๕๗	๖๙๙	๖.๗๓	๕๐๒	๔.๘๔	๑๙๗	๑.๘๙
๒๕๕๘	๗๙๑	๗.๘๖	๕๕๕	๕.๕๑	๒๓๖	๒.๓๕
๒๕๕๙(ต.ค.-เม.ย.๕๙)	๔๐๒	๓.๓๙	๓๕๐	๓.๘๔	๕๒	๐.๔๕

ที่มา : สุนิตภัต, มรณะภัต รพ.เกษตรวิสัย

อัตราการตาย

อัตราการตาย (ผู้ป่วยนอก) จากผู้มารับบริการที่สถานบริการสาธารณสุขในอำเภอเกษตรวิสัย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ พบว่าส่วนใหญ่เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี รองลงมา คือ โรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน /โรคชรา / โรคหลอดเลือดสมอง/และโรคไตวาย ตามลำดับ ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ 5 แสดงอัตราการตายต่อแสนประชากร 10 อันดับโรคแรก อำเภอเกษตรวิสัย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ลำดับ	ชื่อโรค	ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙ (ต.ค.- เม.ย.๕๙)	
		จำนวน	อัตราการตายต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราการตายต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราการตายต่อแสน ปชก.
1	โรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี	63	64.06	75	74.49	23	25.29
2	โรคหัวใจและหลอดเลือด	59	59.99	65	64.56	29	31.89
3	โรคชรา	23	23.38	60	59.59	77	84.67
4	โรคหลอดเลือดสมอง	36	36.60	44	43.70	23	25.29
5	โรคไตวาย	27	27.45	28	27.81	20	21.99
6	โรคเบาหวาน	34	34.57	41	40.72	22	24.19
7	โรคติดเชื้อในกระแสเลือด	35	35.58	25	24.83	9	9.89
8	มะเร็งปอด	19	19.31	23	22.84	10	10.99
9	อุบัติเหตุทางถนน	16	16.26	4	3.97	5	5.49
10	วัณโรคปอด	11	11.18	9	8.93	4	4.39

ที่มา : ข้อมูลจากโปรแกรม Hos-Xp รพ.เกษตรวิสัย

ผลงานเด่นปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ที่	ผลงาน	วัน เดือน ปี ที่ได้รับ	หมายเหตุ
๑	รางวัลชมเชยคลินิกโรคไตเรื้อรังดีเด่นจากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย	๙ สิงหาคม ๒๕๕๗	
๒	รับมอบเกียรติบัตร เครือข่ายการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้าน ดีเด่น	๘ กันยายน ๒๕๕๗	
๓	เกียรติบัตรเรื่องเล่าดีเด่น โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพนักงานช่วยเหลือสุรา ยาสูบ และยาเสพติด	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙	
๔	รางวัลด้านการบำบัดและควบคุมการบริโภคยาสูบระดับสุวรรณนคราจากเครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่	๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙	
๕	รางวัลโล่เกียรติคุณมาตรฐานสุขศึกษาประเภทสถานบริการสุขภาพ	๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙	
๖	รางวัลโล่เกียรติคุณประเภทโรงพยาบาลที่ดำเนินงานโรงพยาบาลปลอดบุหรี่ดีเด่นอย่างต่อเนื่อง ของมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่	๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙	
๗	ผ่านการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล องค์การมหาชน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	

ที่มา : กลุ่มงานยุทธศาสตร์ รพ.เกษตรวิสัย

๗. การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี

ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ...๙๙...ศาสนาอื่น ร้อยละ...๒...มีวัด จำนวน...๖๐...แห่ง
สำนักสงฆ์ จำนวน....๓๓...แห่ง แยกรายละเอียด ดังนี้

ปี พ.ศ.	วัด (แห่ง)			สำนักสงฆ์ (แห่ง)			ที่พักสงฆ์ (แห่ง)		
	ธรรมยุต	มหานิกาย	รวม	ธรรมยุต	มหานิกาย	รวม	ธรรมยุต	มหานิกาย	รวม
๒๕๕๙ - ปัจจุบัน	๒	๕๘	๖๐	๒	๓๑	๓๓	๕	๒๕	๓๐

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอเกษตรวิสัย

๑. สำหรับงานประเพณี เหมือนกับชาวอีสานทั่วไป คือ มีการจัดงานบุญฮีตสิบสอง ครองสิบสี่ เช่น งานบุญผะเหวด บุญสงกรานต์ บุญบั้งไฟ บุญคูณลาน ฯลฯ
๒. งานประเพณีประจำปีของอำเภอ..ได้แก่.-

ลำดับที่	งานประเพณี	ช่วงวันที่จัดงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	บุญคูณลานข้าว	เดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปี	สภาวัฒนธรรมอำเภอ/ที่ทำการปกครองอำเภอ
๒	แห่เทียนพรรษา	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย
๓	ลอยกระทง	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒	เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย
๔	แข่งเรือยาว	เดือน ตุลาคม ของทุกปี	สภาวัฒนธรรมตำบลเมืองบัว และเทศบาลตำบลเมืองบัว

๘. การคมนาคม

๑) **การขนส่งทางบก** ปัจจุบันอำเภอเกษตรวิสัย สามารถติดต่อกับอำเภอหรือจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก โดยทางรถยนต์ มีสถานีขนส่ง ๑ แห่ง มีรถสายสำคัญๆ ผ่านหลายสาย คือ อุบลฯ - กรุงเทพฯ , มุกดาหาร - กรุงเทพฯ, โขงเจียม - กรุงเทพฯ, พนมไพร - กรุงเทพฯ และสุวรรณภูมิ - กรุงเทพฯ

นอกจากนี้การติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ อาศัยทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัด ส่วนการคมนาคมภายในอำเภอไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ มีทางหลวงชนบทติดต่อได้ทุกหมู่บ้าน ทางหลวงแผ่นดินมี ๒ สาย คือ หมายเลข ๒๐๒ จากจังหวัดนครราชสีมา ผ่านอำเภอเกษตรวิสัย ไปยังจังหวัดยโสธร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ จากจังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านอำเภอเกษตรวิสัย ไปยังจังหวัดสุรินทร์

๒) การสาธารณสุข

- มีการประชาสัมพันธ์ภาค จำนวน ๑ แห่ง
- ให้บริการครอบคลุม ๒ อำเภอ คือ สุวรรณภูมิ และเกษตรวิสัย
- มีประปาท้องถิ่น จำนวน ๑๓๕ แห่ง

๓) การโทรคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร

- จำนวนเครือข่ายโทรศัพท์ไร้สาย จำนวน ๓ เครือข่าย
- จำนวนเสาสัญญาณส่งโทรศัพท์ไร้สาย จำนวน ๗ เสา

(๑) ด้านการเกษตร

อาชีพส่วนใหญ่ของชาวอำเภอเกษตรวิสัย ได้แก่ การทำนาและเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ คือ ข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวหอมมะลิ ปลูกมากที่สุดในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ซึ่งจะกินเนื้อที่ ถึง ๓ ใน ๔ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอโดยมีพื้นที่ทำนาทั้งสิ้น ๔๔๑,๔๙๑ ไร่ ปลูกข้าวหอมมะลิ ๔๒๘,๕๘๑ ไร่ ให้ผลผลิต ๔๒๓ กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกข้าวเหนียว ๑๒,๙๑๐ ไร่ ให้ผลผลิต ๔๔๕ กิโลกรัมต่อไร่ นอกจากนั้นก็ยังมียพื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน ๑๐,๔๗๕ ไร่ แยกเป็น มันสำปะหลัง ๔๒๖.๒๕ ไร่ อื่น ๆ ๑๐,๐๔๘.๗๕ ไร่ โดยจะแบ่งการเพาะปลูกพืชไม้ผลยืนต้น ๙,๐๗๖ ไร่ แยกเป็น ยางพารา ๙๑๘ ไร่ อื่น ๆ ๘,๑๕๘ ไร่ พื้นที่ปลูกหม่อนไหม ๓๖๙ ไร่ ปลูกพืชผัก ๒๗๕ ไร่ อื่นๆ ๕๔,๐๕๐ ไร่

มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร รวม ๓๙ กลุ่ม ซึ่งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จเป็นที่รู้จักของคนโดยทั่วไป คือ กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ กลุ่มผลิตภัณฑัร้งไหม และกลุ่มแม่บ้านทำข้าวเม่านอกจากนั้นยังมีกลุ่มเยาวชนเกษตรกรอีก ๑ กลุ่ม

- **การปศุสัตว์ การประมง** นอกจากนั้นแล้ว อาชีพที่ทำให้เกษตรกรอำเภอเกษตรวิสัยมีรายได้เสริมจากการทำนา คือ อาชีพเลี้ยงปลา ซึ่งจะมีการเลี้ยงกันมากบริเวณลำน้ำเสียว แถบบ้านเมืองบัว บ้านหัวดงกำแพง และบ้านสะแบง สามารถทำรายได้ให้แก่เกษตรกรเฉลี่ย ๓๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี

- **รายได้**

ประชากรอำเภอเกษตรวิสัย มีรายได้เฉลี่ย ๗๑,๓๐๐ บาท/คน/ปี มีผู้มีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. (พ.ศ. ๒๕๕๙) จำนวน ๗๙ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๕ % ผ่านเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๒๒,๓๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖๕ %

(๒) ด้านการพาณิชย์กรรม และอุตสาหกรรม

ในท้องที่อำเภอเกษตรวิสัย มีร้านค้าอุปโภค บริโภคทั่วไป ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายส่ง และขายของทั่วไป ซึ่งพอจำแนกได้ ดังนี้-

ด้านการพาณิชย์กรรม :

ลำดับที่	ร้านสะดวกซื้อ	จำนวน (แห่ง)	ลำดับที่	ร้านขายส่ง	จำนวน (แห่ง)
๑	โลตัสเอ็กเพรส	๑	๕	ร้านขายส่ง	๖
๒	ตลาดเทสโก้โลตัส	๑	๖	ร้านขายของทั่วไป	๓๓
๓	ร้าน แคทวัน	๑	๗	ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	๕
๔	เซเว่น	๓	๘	ร้านขายวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเกษตร	๑๒

ด้านอุตสาหกรรม :

ลำดับ ที่	อุตสาหกรรม	จำนวน (แห่ง)	ลำดับ ที่	อุตสาหกรรม	จำนวน (แห่ง)
๑	โรงสีข้าวขนาดใหญ่	๔	๑๐	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๕
๒	โรงสีข้าวขนาดเล็ก	๑๕๔	๑๑	โรงแรม	๕
๓	โรงงานทำอิฐมอญ	๑	๑๒	ปั๊มแก๊ส	๒
๔	โรงงานทำอิฐบล็อก,เสาปูน	๔	๑๓	ร้านสะดวกซื้อ	๔
๕	โรงงานไม้แปรรูป	๓	๑๔	ร้านทอง/ร้านอัญมณี	๓
๖	โรงงานน้ำแข็ง,น้ำดื่ม	๒	๑๕	ธนาคารพาณิชย์	๕
๗	โรงงานรับซื้อไม้ยูคา	๓	๑๖	ตู้ ATM ตู้ CDM	๑๕ ๓
๘	โชว์รูม/ศูนย์จำหน่ายและบริการของ รถยนต์/จักรยานยนต์	๕	๑๗	บริษัทเงินทุน และบริษัทผู้ประกอบ สินเชื่อส่วนบุคคล	๓
๙	อู่ซ่อมรถยนต์ /ร้านซ่อม จักรยานยนต์	๑๒	๑๘	หน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ (สหกรณ์การเกษตรฯ สหกรณ์ เครดิตยูเนียน)	๓

(๓) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

➤ อำเภอเกษตรวิสัยมีผลิตภัณฑ์ผ่านการคัดสรร OTOP – Product Champion ระดับ 4 – 5 ดาว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๐ ผลิตภัณฑ์ และมียอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๙) จำนวน ๑,๑๒๒,๒๒๖,๖๑๓.- บาท ผลิตภัณฑ์ที่เด่นที่สุด คือ ข้าวหอมมะลิ

ปี พ.ศ.	จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP (กลุ่ม)		รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP (บาท)
	๑ – ๓ ดาว	๔ – ๕ ดาว	
๒๕๕๘	๔๕	๑๐	๔๑๓,๘๐๔,๑๑๓.-
๒๕๕๙	๓๐	๕	๗๐๘,๔๒๒,๕๐๐.-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกษตรวิสัย

➤ การลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ/ร้าน OTOP จำนวน ๑๐๖ ราย แนวน้อม ส่งเสริมพัฒนาสินค้า และขยายช่องทางการตลาด โดยการจัดตลาดนัดชุมชนไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ ใน ๕ ตำบล ได้แก่ ตำบลเกษตรวิสัย ตำบลกู่กาสิงห์ ตำบลสิงห์โคก ตำบลดงครั่งน้อย และตำบลเมืองบัว

(๔) ด้านการท่องเที่ยว

อำเภอเกษตรวิสัย มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ที่สำคัญ ๆ ได้แก่.-

➤ **โบราณสถานกุ่กาสิงห์** ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านกุ่มน้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกุ่กาสิงห์ เป็นปราสาทที่สร้างขึ้นในสมัยขอม เป็นลักษณะปราสาท ๓ หลัง ก่อด้วยอิฐ ตั้งอยู่บนศิลาแลงเรียงจากทิศเหนือไปยังทิศใต้ ปราสาทกลางมีขนาดใหญ่กว่าปราสาทที่ขนาบอยู่ ๒ ข้าง ล้อมรอบด้วยกำแพง เรียกว่า **“บรรณาลัย”** กรอบประตูเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ซึ่งปัจจุบันโบราณสถานแห่งนี้ ได้รับการบูรณะและจัดให้มีการแสดงแสง สี เสียง ให้ชมทุกปี

๑๓

➤ **กุ่โพนวิจ** คำว่า **“วิจ”** มาจากคำว่า **“เวจจุฎฐิ”** ในภาษาบาลี หมายถึง ที่ถ่ายอุจจาระของพระภิกษุ สถานที่แห่งนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านกุ่มน้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกุ่กาสิงห์ โดยห่างจากที่ตั้งกุ่กาสิงห์ไปทางทิศเหนือ ประมาณ ๕๐๐ เมตร สร้างในราวต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๖ และยังไม่มียุทธฐานยืนยันอย่างแน่ชัดว่าสร้างขึ้นตามคติ ความเชื่อทางศาสนาใด

➤ **กุ่โพนระฆัง** ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านกุ่มน้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลกุ่กาสิงห์ ห่างจากที่ตั้งของกุ่กาสิงห์ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๕๐๐ เมตร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ตามคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ลัทธิมหายาน ตรงกับสมัยศิลปะขอม มีลักษณะเป็นอโรคยาศาล หรือโรงพยาบาลรักษาโรค ในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจที่แสดงถึงความเก่าแก่ของชุมชน

สถิติคนเข้าชมโบราณสถานภู่กาสิงห์ ย้อนหลัง ๓

ปี พ.ศ.	ชาวไทย (คน)	ชาวต่างชาติ (คน)	นักเรียน/นักศึกษา (คน)	ภิกษุ/สามเณร (คน)	รวม (คน)
๒๕๕๗	๑๓,๓๘๙	๒๗๓	๑,๖๒๗	๑,๔๐๕	๑๖,๘๐๕
๒๕๕๘	๑๕,๔๒๘	๓๙๒	๑,๗๕๗	๑,๕๓๐	๑๘,๘๖๐
๒๕๕๙	๑๙,๑๔๘	๓๐๒	๓,๙๒๖	๕๒๘	๒๔,๑๖๖
๒๕๖๐ (ม.ค.-มี.ค. ๒๕๖๐)	๓,๖๑๐	๖๗	๓๕๘	๙๑	๔,๑๒๖

ที่มา : สำนักงานเทศบาลตำบลภู่กาสิงห์

๑๐. ด้านอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว

- (๑) สถานบริการตามกฎหมาย จำนวน ๙ แห่ง มีร้านจำหน่ายสุราในพื้นที่
จำนวน ๔๓ แห่ง
- (๒) โรงแรม ที่พัก รีสอร์ท

ลำดับที่	ชื่อโรงแรม	จำนวน ห้องพัก	การใช้บริการของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยปีละ..(คน)	หมายเหตุ
๑	กรองทิพย์	๑๑	๗๒๐	๐๘๑ - ๐๕๓๓๕๕๓
๒	คิตตี้อินรีสอร์ท	๑๓	๒,๐๐๐	๐๘๓ - ๓๖๓๓๑๕๔๓
๓	สุคนธารีรีสอร์ท	๖	๗๒	๐๘๑ - ๙๗๔๑๗๔๘
๔	ดารา รีสอร์ท	๓๕	๒,๘๘๐	๐๘๑ - ๗๙๙๖๔๑๖
๕	แคนารีรีสอร์ท	๑๓	๒,๔๐๐	๐๙๑ - ๓๘๒๒๓๒๐
๖	โอทีรีสอร์ท	๑๖	๗,๘๐๐	๐๘๒ - ๑๑๘๗๑๙๑
๗	กาละลองรีสอร์ท	๙	๑,๘๐๐	๐๘๖ - ๘๕๗๒๘๕๗
๘	สำราญการ์เด้นรีสอร์ท	๒๑	๗,๒๐๐	๐๘๑ - ๐๕๔๐๙๔๒
๙	ธนทรัพย์รีสอร์ท	๖	๒๔๐	๐๘๖ - ๑๒๖๕๓๘๕
๑๐	เทียนตารีสอร์ท	๘	๑,๑๐๐	๐๙๓ - ๖๒๑๘๕๔๙
๑๑	ฟินรีสอร์ท	๘	๘๐๐	๐๙๓ - ๑๔๐๘๒๙๙
๑๒	สีตะวันรีสอร์ท	๘	๘๙๐	๐๘๑ - ๒๕๕๖๒๓๕

(๓) ภัตตาคาร/ร้านอาหาร มีร้านอาหารที่สามารถรองรับ และให้บริการลูกค้าทั้งในพื้นที่ และที่มาท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก ๒ แห่ง ได้แก่ ร้านอาหารตำนานไท ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๒ ในเขตเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย (ถนนสายพยุภุมิพิสัย – ยโสธร) และร้านอาหารอมรินทร์ ตั้งอยู่ด้านหลังสถานีขนส่งอำเภอเกษตรวิสัย นอกจากนั้นก็เป็นร้านอาหารทั่วไป จำนวน ๑๒ แห่ง

(๑) แหล่งน้ำ

➤ อำเภอเกษตรวิสัย มีลำน้ำที่สำคัญไหลผ่าน 4 แห่ง ได้แก่ ลำน้ำเสียวใหญ่ ลำน้ำเสียวน้อย ลำน้ำปลับปลา และลำน้ำเตา ซึ่งแหล่งน้ำตามธรรมชาตินี้เป็นแหล่งน้ำที่มีความสำคัญ แต่ยังขาดการพัฒนาปรับปรุงที่จํานํ้าจากแหล่งน้ำธรรมชาติดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ภาคเกษตรได้อย่างเต็มที่ ปัจจุบันแหล่งน้ำทั้ง ๔ แห่ง มีความตื้นเขิน ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และการปศุสัตว์

(๒) ดิน

➤ ลักษณะดินทั่วไปในพื้นที่เป็นดินร่วมปนทราย เก็บความชุ่มชื้นและน้ำไม่ได้นาน ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ การที่ไม่ได้รับการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินอย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง ทำให้ดินเกิดความเสื่อมโทรม

(๓) ด้านป่าไม้

➤ อำเภอเกษตรวิสัย มีทรัพยากรป่าไม้จำนวนไม่มากนัก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทุ่งกลาร้องไห้ แต่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจ คือ ยูคาลิปตัสเป็นจำนวนมาก แม้จะไม่มีป่าอยู่มากแต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เนื่องจากประชาชนมีปัญหาในเรื่องที่ดินทำกิน จึงทำให้มีการบุกรุกทำลายป่าสาธารณะเพื่อที่อยู่อาศัย จึงมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาฟื้นฟู โดยการปลูกฝังจิตสำนึกการหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ และการปลูกป่าทดแทนเพื่อคืนสภาพ และคงพื้นที่

(๔) ด้านสิ่งแวดล้อม

➤ ในพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่ในพื้นที่ จึงไม่มีปัญหาเรื่องมลภาวะแต่อย่างใด สำหรับปัญหาขยะ และการจัดการขยะ ปัจจุบันมีแหล่งกำจัดขยะที่เพียงพอ จึงไม่เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเท่าใดนัก

๑๒. ด้านความมั่นคง
และความสงบ

➤ มีสถานitäรวจภูธรประจำอำเภอ ๒ แห่ง และ กองร้อย อส. ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่

ด้านหลังที่ว่าการอำเภอเกษตรวิสัย โดยภาพรวมสงบเรียบร้อยดี ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีปัญหาความขัดแย้งรุนแรงในพื้นที่ แต่มีปัญหาเด็กและเยาวชนที่ยังมีพฤติกรรมก่อกวนสังคม เนื่องจากกระแสความเจริญทางด้านวัตถุ และเทคโนโลยีเจริญอย่างรวดเร็ว

สถิติการจับกุม สถิติความผิดในต้อาญา ของ สภ.เกษตรวิสัย

พื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๙ ตำบล ๑๒๗ หมู่บ้าน

พ.ศ.		๒๕๕๗		๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐-ปัจจุบัน	
กลุ่ม	ประเภทความผิด	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ
๑	ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ	๑๙	๙	๑๑	๖	๒๗	๒๑	๒	๑
๒	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๕๗	๑๙	๗๕	๑๔	๓๒	๒๐	๑๒	๓
๓	ความผิดพิเศษ	๒๐	๕	๗	๖	๓	๓	๔	๐
๔	ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๑๘๗	๑๘๗	๑๘๗	๑๘๗	๑๓๙	๑๓๙	๒๕	๒๕

• **สถานภาพด้านกำลังพลสถานีตำรวจภูธรเกษตรวิสัย**

ข้าราชการตำรวจทั้งหมด	จำนวน ๑๐๘ นาย
- ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร	จำนวน ๔๐ นาย
- ข้าราชการชั้นประทวน	จำนวน ๖๘ นาย

สถิติการจับกุม สถิติความผิดในต้อาญา ของ สภ.ดงครั่งใหญ่

พื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๔ ตำบล ๔๗ หมู่บ้าน

พ.ศ.		๒๕๕๗		๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐-ปัจจุบัน	
กลุ่ม	ประเภทความผิด	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ	เกิด	จับ
๑	ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ	๗	๗	๔	๔	๓	๓	๒	๒
๒	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๔	๔	๕	๕	๔	๔	๓	๓
๓	ความผิดพิเศษ	๑	๑	-	-	-	-	-	-
๔	ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๑๐๕	๑๐๕	๕๖	๕๖	๓๓	๓๓	๘	๘

- สถานภาพด้านกำลังพลสถานีตำรวจภูธรตงครั่งใหญ่

ข้าราชการตำรวจทั้งหมด จำนวน ๓๘ นาย

- ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๑๙ นาย
- ข้าราชการชั้นประทวน จำนวน ๑๙ นาย

- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง ๒ สถานี มีเพียงพอต่อการให้บริการประชาชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และมีอาสาสมัครตำรวจชุมชน ซึ่งมาจากประชาชนในพื้นที่ เข้ารับการฝึกอบรม ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับข้าราชการตำรวจในการกิจการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญเข้าพื้นที่ และรักษาความสงบเรียบร้อยงานบุญประเพณี งานมหรสพต่าง ๆ

- กองร้อยอาสารักษาดินแดน

- อัตรากำลังพล ๗ นาย

ตำแหน่ง	จำนวน (นาย)	หน้าที่ความรับผิดชอบ
ผู้บังคับกองร้อย	๑	๑. ออกตรวจค้นหาผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน และสถานศึกษา
รองผู้บังคับกองร้อย	๑	
ผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อย	๑	๒. จัดชุดออกตรวจจัดระเบียบสังคม / สถานบริการ / สถานประกอบการ / ร้านเกมส์ /
จ่ากองร้อย	๑	
เจ้าหน้าที่ส่งกำลัง	๑	๓. ออกประชุมในหมู่บ้าน โดยให้ความรู้เรื่องยาเสพติดให้กับเยาวชนนอกสถานศึกษา
เจ้าหน้าที่สื่อสาร	๑	
เจ้าหน้าที่วิทยุ	๑	๔. ออกรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย

๑.๔ วิสัยทัศน์ และประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด

๑. วิสัยทัศน์	
“ ร้อยเอ็ดศูนย์กลางการผลิต และส่งออกข้าวหอมมะลิคุณภาพดี และเมื่อนำอยู่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ”	
๒. พันธกิจ	
๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนากการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการแข่งขัน เพิ่มศักยภาพการบริหารทรัพยากรทางการเกษตรให้เป็นเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ๒.๒ สนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดมีความโดดเด่นเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เชื่อมโยงการบริการ สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน วัฒนธรรม ค่านิยม และประเพณีที่ดีงาม สามารถผสมผสานกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ได้อย่างกลมกลืน ๒.๓ สร้างโอกาส สร้างอาชีพ รายได้ให้ภาคประชาสังคม และส่งเสริมให้มีการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ	
๓. เป้าประสงค์รวม	
๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ ต่อปี ๓.๒ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) อย่างน้อย ร้อยละ ๙๐ ของจำนวนตัวชี้วัด	
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	พัฒนากระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าการเกษตรแบบครบวงจร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว การบริการ การค้า และการลงทุน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	ยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและยั่งยืน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕	รักษาความมั่นคงภายใน และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด*ค่าเป้าหมาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
- พัฒนาระบบการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เป้าประสงค์ “ข้าวหอมมะลิสร้างมูลค่าเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัดเติบโตเพิ่มขึ้น”	๑. มูลค่าการจำหน่ายข้าวหอมมะลิเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔ ต่อปี) ๒. ร้อยละของจำนวนแปลงฟาร์มเป้าหมายที่ปลูกข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรได้รับมาตรฐาน GAP/เกษตรอินทรีย์ (ร้อยละ ๘๐ ต่อปี) ๓. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔ ต่อปี) ๔. พื้นที่ทำการเกษตรได้รับการบริหารจัดการ (Zoning) ให้มีความเหมาะสม (ร้อยละ ๘๐)	๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตร ๒. เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต การแปรรูปข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน (GAP/ปลอดภัย/อินทรีย์) ๓. พัฒนากลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตผู้ประกอบการและเชื่อมโยงการค้าและตลาด สินค้าบริโภคปลอดภัย
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ - ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว การบริการการค้า และการลงทุน เป้าประสงค์ “ศูนย์กลางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เป็นเมืองนำอยู่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคนอกการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น”	๑. รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔ ต่อปี) ๒. จำนวนกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ (จำนวน ๒๐ กลุ่ม) ๓. มูลค่าการลงทุนของภาคการค้า การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการของจังหวัดเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕ ต่อปี) ๔. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔) ๕. มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและ OTOP เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๔)	๑. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมงานประเพณี วัฒนธรรมที่ดึงดูด ๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการ และระบบโลจิสติกส์ ให้มีประสิทธิภาพ ๓. ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ (SME) ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ตามแนวทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ๔. ส่งเสริมการอุตสาหกรรมสีเขียว การค้าและการตลาดทุกระดับ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ - ยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชนและสังคม เป้าประสงค์ “ประชาชนได้รับการทางสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีอาชีพ มีรายได้ และสังคมมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน”	๑. ร้อยละของเด็กและเยาวชนได้รับการเรียนรู้ พัฒนาทักษะชีวิตตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ ๙๕) ๒. ค่าเฉลี่ยคะแนน Net ม.๓ เพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๐ (ไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน) ๓. ร้อยละของสถานพยาบาลภาครัฐผ่านการประเมินมาตรฐาน HA /PCA (ร้อยละ ๘๐)	๑. พัฒนาคน (ความรู้ ทักษะ) และเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ๒. พัฒนาระบบสุขภาพเชิงป้องกัน การจัดสวัสดิการสังคมและดูแลผู้ด้อยโอกาส ๓. สร้างโอกาส สร้างอาชีพบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๔. เสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม และความเข้มแข็งของครอบครัวชุมชน และสังคม

	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ - บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและยั่งยืน เป้าประสงค์ “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเพียงพอและมีคุณภาพไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน”	๑. ร้อยละของการบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค และบริโภคเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และมีคุณภาพ (ร้อยละ ๙๐) ๒. จำนวนพื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟู (จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่/ปี) ๓. จำนวน อปท. ที่สามารถลดปริมาณขยะ และนำไปกำจัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในปี ๒๕๖๐ (จำนวน ๑๐ แห่ง)	๑. สร้างความเพียงพอและควมมีคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ๒. พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ๓. เพิ่มพื้นที่ป่า ลดมลพิษ ขจัดขยะให้ถูกหลักวิชาการและส่งเสริมใช้พลังงานทดแทน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ - รักษาความมั่นคงภายในและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป้าประสงค์ “ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับการด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม”	๑. ร้อยละของจำนวนคดีอาชญากรรมในคดี ๕ กลุ่ม จับกุมผู้กระทำผิด (ร้อยละ ๘๐) ๒. ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดได้รับการแก้ไข (ร้อยละ ๙๕) ๓. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อหน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ ๙๐) ๔. ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมของจังหวัด (ร้อยละ ๙๖) ๕. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแนวทางป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระดับ ๕)	๑. เพิ่มศักยภาพการรักษาความมั่นคงความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด ๒. ส่งเสริมการบริหารงานแบบบูรณาการภายใต้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๓. ยกระดับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ